

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИСПАНСКИ ЕЗИК ЗА II КЛАС (ПЪРВИ ЧУЖД ЕЗИК)

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по испански език от втори клас се осъществява като интегрална част от езиковото обучение въобще. Вторият код на общуване (комуникация) на учениците има многопосочно въздействие. Освен усвояването на нов код за обмен на информация, изучаването на чужд език допринася за формиране на чувство за принадлежност към една нова, наднационална социална общност на глобализираното общество, на толерантност и разбиране на различното, стремеж за представяне и доказване на националните ценности като интегрална част от общочовешките. Не по-малко значение има и фактът, че владенето на чужд език е един от определящите фактори за използването от българите на възможностите за свободно движение на хора в рамките на обединена Европа.

Обучението по испански език е процес на развитие на компетентност в три основни направления:

- Развиване на речеви и социокомуникативни умения, които да способстват за осъществяване на смислено общуване в реални комуникативни ситуации
- Натрупване на знания за езиковата система, културата и социокомуникативните норми на поведение на естествените носители на испанския език
- Развиване на общообразователни знания и практически умения, които да съдействат за интелектуалното, социално и нравствено-естетическо формиране на детската личност.

Във втори клас се овладяват на емпирично равнище определени езикови знания и умения, на основата на стимулирано положително отношение към езика и желание за неговото усвояване, на радост и удоволствие от учебния процес.

За усвояването на основни словесни действия, задължителни за общуването дори на елементарно равнище (напр. поздрав, сбогуване и др.), за привикване към артикулационните особености на испанските звуци, както и за натрупване на определен словесен минимум от изразни средства, е необходим подготвителен период, който да улесни и ускори процеса на съзнателно овладяване на чуждия език на по-късен етап.

След подготвителния период постепенно се въвежда испанската азбука в печатен вариант, който осигурява възможност за четене на кратки текстови информации и стимулира желанието за овладяване на елементи от ръкописа на испанската азбука. Ръкописният вариант на испанската азбука се изучава в III клас.

Учебната програма по испански език за втори клас се осъществява в рамките на 64 учебни часа годишно, които се разпределят в 32 учебни седмици, по два часа седмично, именно:

Период на привикване към испанския език, към особеностите на неговото произношение и интонационно звучене

Начало на формиране на комуникативно-речеви умения 20 часа

Период на ограмотяване – начален етап

Четене на печатен текст – 44 часа

Обучението по испански език в първия период се осъществява на основата на учебна тетрадка, включваща илюстративен материал по предвидените теми и част за упражнението с елементи на ръкописни букви.

Вторият период се реализира чрез буквар с печатни шрифтове за изучаване на испанската азбука, модели на изречения, звукови модели, упражнения за разпознаване на буквите, кратки текстове, илюстрирани с материали, съответстващи на учебното съдържание и др.

Препоръчително е да се обърне повече внимание на звукосъчетанията ca, co, cu, que, qui; za, zo, zu, ce, ci; ga, go, gu, gue, gui; ja, jo, ju, ge, gi, je, ji.

Препоръчително е към учебната система да бъдат включени и аудиокасети, които да подпомагат както работата на учителя в клас, така и самостоятелната работа на децата.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ИСПАНСКИ ЕЗИК ВЪВ ВТОРИ КЛАС

Обучението по испански език във втори клас има за цел:

I. ОБЩИ ЦЕЛИ

- Провокиране на интерес и положително отношение към испанския език, на удоволствие и доверие към процеса на учене на езика, на желание за общуване на езика
- Процес на откриване, приемане и задълбочаване на разбирането на общото и различното между родния и чуждия език, между испаноговорящия свят и България (бит, култура, модели на поведение, ценностна система)
- Формиране и развитие на култура на речта и адекватно поведение, дори при ограничена степен на езикова компетентност
- Обогаляване на собствения опит и личност в контакта с другия език и култура
- Формиране на навици за самостоятелност, самоконтрол и самооценка на постиженията си по езика
- Поставяне началото на изграждане на собствени стратегии за учене на испански език
- Стимулиране на творческото начало и въображението на децата.

II. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

- Овладяване на елементарни, но основни комуникативни модели и структури от ежедневно устно общуване
- Формиране на начални умения за възприемане, интерпретиране и реагиране на кратка по обем и достъпна като съдържание информация
- Овладяване на емпирично равнище на начални знания за строежа на езика: езикови и речеви единици, някои правоговорни, правописни и граматични норми
- Формиране на начални умения за ориентиране в комуникативна ситуация, за съобщаване с комуникативната цел и избор на стратегия (вкл. компенсаторна) за нейното реализиране
- Формиране на умения за четене и възпроизвеждане на модели и структури, на кратки текстове на испански език с различни цели

Програмата отчита психо-физическите особености на развитие на децата в началния етап на средното образование.

За постигане на целите се прилагат съвременни образователни стратегии, включващи активни методи на обучение.

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ядра на учебно съдържание	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по компоненти	Основни нови понятия	Контекст и дейности	Междупредметни връзки
С Л У Ш А Н Е	Ученикът: <i>Разбира</i> <i>въпроси, указания и съобщения на учителя, ако се говори бавно и ясно; свързва слухов и зрителен образ; разпознава основните интонационни модели, както и жестове за потвърждение, отрицание и указание.</i> Очаквани резултати: Разбира при слушане и адекватно реагира на несложни инструкции от учителя Съсредоточено слуша несложни текстове с проверка на разбирането по невербален начин или на родния език Разпознава в потока на речта изучавани думи и изрази Разпознава при слушане смислоразличителната функция на звуковете Ориентира се в значението на думите при онагледяване (свързва слухов и зрителен образ)	Ученикът трябва да: Разпознава при слушане и използва при говорене словесни действия в конкретни комуникативни ситуации: Поздрав и сбогуване Потвърждение и отрицание Искане и даване на информация за себе си, семейството си, приятелите и съучениците си: име, възраст, националност, пол. Изразяване на съгласие, несъгласие, благодарност, извинение, молба Изразяване на предпочитание Разпознаване и указване местоположението на предмети и хора Даване и разбиране на прости инструкции за дейностите, свързани с възрастта и интересите на учениците Разбиране и реагиране на поздравления, свързани с официални и семейни празници Ученикът: Усвоява умения за водене на елементарен разговор, като изпълнява различни социални роли: Участник в разговор с учителя по някоя от разработваните теми Участник в разговор със съученик по разработвана тема Участник в разговор с непознат събеседник	Ученикът овладява нови понятия и езикови средства за разбиране при слушане и изразяване при говорене на: Поздрав/ сбогуване Потвърждение/ отрицание Искане/даване на информация Съгласие/ несъгласие Благодарност Извинение Молба Местоположение Инструкции Поздравление Ученикът овладява нови езикови изрази средства за изразяване на: Име, възраст, пол, местоживеене Членове на семейството Учебни и училищни принадлежности числителни бройни 1–20 цветове Животни Лични, семейни и др. празници	Усвояването на учебния материал се постига чрез: Работа в група или индивидуално Участие в ролеви игри Ситуации (занимателни игри) Работа с аудио-визуални материали Игра на асоциации: (едно съществително с повече прилагателни или глаголи; един глагол с много съществителни и наречия и др.) Работа с изработени от учениците материали (домино, бинго)	1. Български език: Азбука, главни и малки букви, ръкописни и печатни букви Звук и буква Съгласуване на съществителни, прилагателни и глаголи 2. Математика: Числата от 1 до 20 Аритметични действия 3. Околен свят 4. Изобразително изкуство: Цветове Апликация, Оцветяване

Г О В О Р Е Н Е	Ученикът може да: <i>Води елементарен разговор на познати теми, като задава и отговаря конкретни, просто и ясно формулирани въпроси, следва и дава несложни инструкции, използва елементарни езикови средства, произношение и интонация, които не пречат за осъществяване на общуването, мимики и жестове за преодоляване на комуникативни проблеми.</i> Очаквани резултати: • Задава и отговаря на въпроси • Води несложен диалог с учител или съученик • Формира интонационни и правоговорни умения, типични за испанския език	Ученикът: Разпознава и възпроизвежда разнообразни текстови разновидности: песни, стихотворения, комикси, броилки, гатанки, картички, кратки съобщения.	Граматичните категории се използват в практически аспект, без да се преподават термини и дефиниции • Позовава се на лица и предмети	• Състезателни игри • Песни • Двигателни игри • Защриховане • оцветяване, илюстриране • апликиране • Драматизация	5. Музика: • Разучаване на песни на испански език 6. Физкултура: • Рекреативни игри
Ч Е Т Е Н Е	Ученикът може да: <i>Разбира основна информация от съобщения, покани, картички; разбира в подробности указанията в учебника и се ориентира в текста с помощта на илюстративния материал в него</i>	Ученикът: Трябва да усвои понятийни и социокултурни знания и речеви умения в посочените <i>тематични области</i>, които да разбират и използват в училище и при реално общуване: <i>МОЯТ СВЯТ</i> 1. Аз и моята личност 2. Моето семейство 3. Моята класна стая			

П И С А Н Е	Очаквани резултати: • Разпознава печатните букви • Осъзнава различията между латиница и кирилица • Разпознава главни и малки букви • Открива учени думи в текст • Чете прости изречения • Работи със звукови модели на думи • Работи с модели на изречения Ученикът: Пише кратки текстове, като използва елементарни езикови средства, правопис и пунктуация. Очаквани резултати: • Пише елементи на ръкописни букви по модел	4. Моите играчки 5. Моите приятели и съученици <i>СВЕТЪТ ОКОЛО МЕН</i> 1. Домашни любимци 2. Игри и развлечения 3. Празници Ученикът: Трябва да разпознава и прилага <i>имплицитно въведени</i> граматични категории и структури от системата на испанския език: <i>Фонетика</i> • Разпознава основни интонационни модели • Формира в себе си начални умения за възприемане и възпроизвеждане на звуковете от испанския език • Формира в себе си начални умения за възприемане и възпроизвеждане на ударенията в испанския език <i>Граматични понятия</i> • Съществителни: собствени и нарицателни, единствено и множествено число • Определителен/ неопределителен член • Числителни: редни • Местоимения: лични, показателни, въпросителни • Глаголи в сег. време, заповедни форми • Наречия			

V. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ НА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА

Оценяването, осъществявано от преподавателя, е основано върху цялостното поведение на ученика, който е поставен в центъра на учебния процес. То трябва да има изключително положителен и поощрителен характер, изразено чрез вербална формулировка. Учителят упражнява непрекъснат пряк контрол върху работата на учениците. Необходимо е да се регистрират постиженията на всеки ученик, а трудностите и грешките да се преодоляват много тактично, за да не бъде обезкуражено детето, а напротив, стимулирано към правилно усвояване на знанията.

Цифрови оценки по испански език във втори клас не се поставят.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО ИСПАНСКИ ЕЗИК ВЪВ ВТОРИ КЛАС

Началният етап на обучение по чужд език е, несъмнено, от съществена важност за цялостния процес на обучение и самообучение на ученика. В тази възраст се поставят основите не само на знанията по чуждия език, но и на принципите, стратегиите, техниките и подходите за овладяване както на учебния предмет Испански език, така и на всеки нов код за общуване. От отношението на детето във втори клас към тази специфична материя ще зависи след това в голяма степен неговата способност за ориентирание и общуване в различна от обичайната му среда, изграждането му като самостоятелна, толерантна и развиваща се личност в един променящ се свят.

Учениците в тази възрастова група развиват както познавателните си способности, така и личностните и социалните си характеристики. Децата започват да формират понятия; да класифицират обекти; да разпознават връзки и взаимоотношения (напр. част от цяло, обект и множество и др.); да правят някои обобщения; да реагират на въображаема действителност. За тях е важно да постигнат успех, като използват и демонстрират своите способности, като създават неща и откриват неща. Успехът им създава увереност и самочувствие, което ги мотивира в по-нататъшната им работа. Неуспехът може да формира у тях чувство за малоценност и да окаже отрицателно влияние върху процеса на обучение въобще. Затова се поддържа висока мотивация към езика и им се вдъхва увереност в собствените постижения. У тях се изгражда отношение на толерантност и липса на страх от грешките.

Учениците от началната степен се характеризират с неустойчиво внимание и не са в състояние да оперират с абстрактни категории. Затова при обучението по испански език се оперира с реалистични комуникативни ситуации и разнообразни дейности, които ангажират мисълта и въображението на децата, развиват познавателните им способности и творческите им заложби.

Методиката на преподаване е насочена към глобалното усвояване на езика чрез интегрирано спираловидно развитие на всички умения и навици.

Обучението се провежда в съответствие със следните принципи:

1. Ученикът е личност със своя индивидуалност. Владеенето и общуването на испански език е негов личен избор. Той трябва да бъде насърчен и подкрепен в задачата да развива уменията си на чуждия език, да прилага творчество и да усъвършенства знанията си. Същевременно знанията по чуждия език трябва да допринасят за повишаване на самоувереността и самочувствието му.

2. Ученикът е член на група, която се стреми да постигне общите и специфични цели на обучението по испански език чрез изпълнение на различни задачи. Формите на работа: индивидуално, по двойки, в група, следва да имат публична изява, а оттук и публично

признание и оценка.

3. Начините, техниките, стратегиите на учене се променят. За да използва дадена стратегия, ученикът следва да я избере, оцени и приложи. Учителят не може да даде на ученика си знанията, които ще му бъдат необходими през целия му живот, но може да му даде начините, с които да постигне необходимите му за изпълнението на определена задача знания.

4. Дейностите и учебните задачи се развиват *логично, постепенно и в съответствие със целите*. Ученикът постепенно прави преход от работа, контролирана от учителя, към по-самостоятелни и по-отворени комуникативни задачи. Дейностите и учебните задачи се подбират и реализират по начин, който да предизвиква интелектуалните заложи на ученика и усъвършенстването на неговите умения. Ученикът привиква редовно да се труди и да завършва поставените му задачи.